

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: **2024.03.11. 8:00-8:45**

Iskola, osztály: Budapest XVI. Kerületi Lemhényi Dezső Általános Iskola, 7. b osztály

Iskola neve és címe: Budapest XVI. Kerületi Lemhényi Dezső Általános Iskola, 1163 Budapest, Hősök fasora 30.

Tanít: Pónya Petra

Témakör megnevezése: Dél-Európa földrajza

Tanítási egység (téma) címe: Európa napfényövezete (A Földközi-tenger partvidékének földrajza)

Az óra (jellemző) típusa: Új ismeretet feldolgozó óra

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

- Új tananyag ismertetése
- Dél-Európa természetföldrajzi jellemzése
- Áttekintő kép alkotása a mediterrán területek jellemzőiről (új tananyag ismertetése).
- A mediterrán területek ismertetése: a tenger szerepe a mediterrán területek életében, a mediterrán éghajlat elemzése, a mediterrán táj és átalakulásának, valamint hasznosításának ismertetése, mediterrán életmód, étkezés és építkezés jellemzése

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

- A mediterrán tájak bemutatása és ismertetése Dél-Európában
- Különböző kompetenciák fejlesztése
- Térkép és ábraelemzés fejlesztése; információszűrés megalapozása
- Az információk közötti összefüggések feltárásának fejlesztése, a következmények felismerésének elősegítése

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

- Motiválás, diák kompetenciák fejlesztése
- Községi nevelés: együttműködési készségek fejlesztése párosmunka által, egymás meghallgatása, odafigyelés a másakra
- Feladatokban való aktív részvétel elősegítése, hatékony együttműködés a tanórán

2.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új: mediterrán terület, mediterrán éghajlat, keménylombú erdő, macchia, ingadozó vízjárás, időszakos vízfolyás, mediterrán gazdálkodás, terasz, szieszta
- topográfiai fogalmak: Dél-Európa, Mediterráneum, Földközi-tenger, Adriai-tenger, Dinári-hegység, Appenninek, Appennini-félsziget, Pireneusi (Ibériai)-félsziget, Balkán-félsziget, Balkán-hegység, Kréta, Ciprus, Szicília, Szardínia, Korzika, Pireneusok, Etna, Vezúv, Pó, Pó-síkság, Ebro
- megerősítendő fogalmak: mediterrán éghajlat, időszakos vízfolyás

b. Folyamatok:

- új: emberi beavatkozás a természetes folyamatokba (természetes növényzet kiirtása), mediterrán éghajlat hatása a kultúrára és életmódra
- megerősítendő: -

c. Összefüggések:

- új: a tenger közelsége és az éghajlat miatt a mediterrán területeken jelentős az idegenforgalom; a mediterrán éghajlat jellemzésének összefüggései (tél csapadékos, nyár száraz, tehát ingadozó a vízjárás, illetve előfordulhatnak időszakos vízfolyások; melegebb éghajlat, korábban beérő gyümölcsök és zöldek); természetes növényzet kiirtása miatt macchia a táj meghatározó növényzete; a mediterrán éghajlat jelentősen befolyásolja az emberek mindennapi életét

- megerősítendő: mediterrán táj hasznosítása
- d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek:
 - ábraelemzés
 - térképolvasás
 - képelemzés
- e. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - térkép elemzés: térben való elhelyezés, vizuális kompetencia
 - kép-és ábra elemzés, ábra kiegészítés: információfeldolgozás, megoldóképesség fejlesztése, vizuális kompetencia, anyanyelvi kommunikáció
 - diagramm elemzés: matematikai kompetencia, anyanyelvi kommunikáció
 - digitális feladatmegoldás: digitális kompetencia
 - páros feladat: együttműködés, kommunikáció, problémamegoldás fejlesztése
- f. Főbb tanulói tevékenységek:
 - térkép, kép-és ábraelemzés, értelmezés
 - atlaszhasználat
 - digitális feladatmegoldás
 - páros feladatmegoldás

3. Szemléltető és munkaeszközök

PPT bemutató, (számítógép, interaktív tábla, projektor) képek, ábrák, térkép, Földrajz atlasz, NAT2020 Földrajz tankönyv 7-8.

4. Felhasznált irodalom

- Földrajz kerettanterv az általános iskolák számára (7-8. évfolyam)
- NAT2020 Földrajz tankönyv 7-8.
- https://www.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_7_8_nat2020/lecke_06_006

5. Mellékletek jegyzéke

1. melléklet: feladatlap
2. melléklet: online feladat (Learningapps)
3. melléklet: prezentáció csatolva

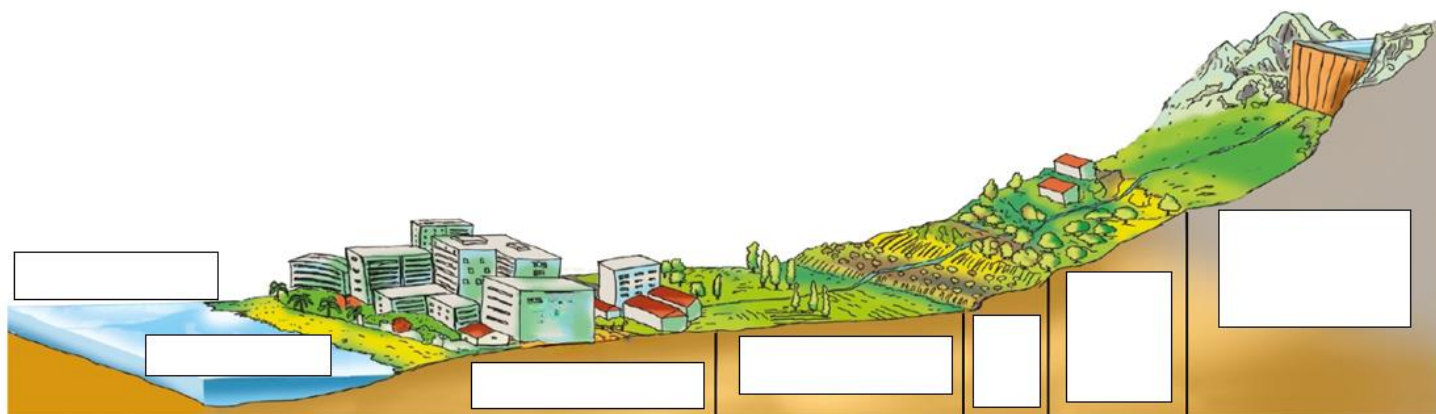
Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
3 perc	- Ráhangolódás az órára és az új témára kép jellemzéssel, megfigyeléssel, kérdésekkel segítve - A képek alapján Európa melyik részét fogjuk felfedezni? - Mondjatok Dél-Európai országokat?	- ráhangolás - kérdés-felelet - motiválás - figyelem felkeltése - az új anyag bevezetése	- megbeszélés - szemléltetés - képelemzés	osztályszintű megbeszélés	-PPT (fotó) -interaktív tábla
7 perc	Atlasz és kivetített térkép segítségével, Dél-Európa legfőbb földrajzi tájainak megismerése, felfedezése közösen, tanári segítséggel	-új anyag és topográfiai fogalmak ismertetése	-közös felfedezés -megbeszélés -térkép elemzés -tanulói közlés tanári magyarázat	frontális osztálymunka	-földrajz atlasz -PPT (térkép) -interaktív tábla
6 perc	- Mi jut eszetekbe a <i>mediterrán</i> szóról? - Mediterrán éghajlat jellemzése ábra és diagram segítségével, diagram értelmezése – Melyik a legmelegebb hónap? – Melyik a legszárazabb? – Ez mit eredményez? – Mi jellemző a december hónapra? – Mi jellemzi a nyarat? – Mi jellemzi a telet? - Mediterrán éghajlat jellemzőinek felfedezése után, rávezetés a folyók sajátosságaira, atlaszban folyók keresése	-diagramm és ábraelemzés -új ismeret elsajátítása tanári kérdésfeltevéssel, rávezetéssel	-irányított kérdés -tanulói közlés -tanári magyarázat	frontális osztálymunka	-PPT (éghajlatról ábra, diagramm) -földrajz atlasz -interaktív tábla
7 perc	- Mediterrán növényzet jellemzése, tanári magyarázat, hogy mi történt a természetes növénytakaróval, átalakította az ember, átvezetés az ábra kiegészítésre - Diákok kapnak egy ábrát, ami a mediterrán táj hasznosítását mutatja be. Közösen elemezzük az ábrát és kiegészítjük a hiányzó részeit, megbeszéljük a mediterrán terület hasznosítását, mezőgazdaságát	-ábraelemzés tényanyagfeldolgozás és az ismeretek rögzítése	-kérdve kifejtés -tanulói közlés -tanári magyarázat	frontális osztálymunka	-diákoknak kiadott feladatlap ábrával, toll -földrajz atlasz -PPT (ábra, képek) -interaktív tábla
3 perc	Diákok mondjanak jellegzetes mediterrán ételeket, szóban	átvezetés a páros	-irányított kérdés	frontális	-

	összegyűjtjük őket Milyen tipikus mediterrán ételeket ismertek?	munka témájába	-tanulói közlés	osztálymunka	
8 perc	A diákok párokban dolgoznak. Minden pár kap egy papírt, amire egy szó van írva. 3 kategória lesz: (Appennini, Pireneusi, Balkán) Az interaktív táblán 3 képet fognak látni diákok mediterrán ételekről (paella, görög saláta, pizza) Első feladatként ki kell találniuk, melyik csoporthoz, melyik étel tartozik. Ezt közösen megbeszéljük és azt is, hogy pontosan milyen ételeket látnak a képeken. Második feladatként a párok a hozzájuk tartozó étel fotójáról összegyűjtik az összetevőket, hogy milyen hozzávalók szükségesek az étel elkészítéséhez. A pároknak 4 percük lesz megvitatni az összetevőket, majd közösen megbeszéljük ételenként, hogy milyen hozzávalók kellenek a recepthez és miért ezek a jellemző alapanyagok.	-feladatkijelölés -párok beosztása	-tanulói közlés	-páros munka -osztályszintű megbeszélés	-PPT (képek) -párok kialakításához papírlap, rajta a kategóriával
3 perc	Miért ezeket az ételeket eszik a mediterrán országokban? (sok zöldség, könnyedebb ételek) A délutáni órákban jellemzően milyen tevékenységet folytatnak a mediterrán népek? (szieszta) Miért? (nagy meleg miatt)	-rávezetés a következő feladatra	-irányított kérdés -tanulói közlés	-frontális osztálymunka	-PPT (képek)
6 perc	– Hogyan védekeznek a nagy meleg ellen? Közösen képek segítségével megbeszéljük a sajátos mediterrán építkezés jellegzetességeit, a diákok fejtik meg az okokat és az építkezésben használt megoldásokat. Ezután LearningApps feladatot oldanak meg az interaktív táblán a diákok a mediterrán építkezésről, amiben párosítaniuk kell az építkezési megoldások képeit az okokkal, és meg kell magyarázniuk azokat. https://learningapps.org/watch?v=pcio3d9i524	-online feladat megoldás interaktív táblán -képek segítségével okozati összefüggések keresése	-képelemzés -irányított kérdés -tanulói közlés -online feladatmegoldás	-osztálymunka	-PPT (képek) -interaktív tábla -Learningapps feladat
2 perc	Összefoglaló kérdések, tanóra zárása Igaz hamis állításokat mondok, ha igaz, az osztálynak fel kell állnia, ha hamis le kell ülniük (ülve maradnak) Kisötösök kiosztása, házi feladat	-összefoglalás -tanóra zárása	-tanári kérdés -tanulói közlés	-frontális osztálymunka	-

1. Feladatlap:

A mediterrán partvidék hasznosítása

2. PPT: csatolva

3. LearningApps link: <https://learningapps.org/watch?v=pcio3d9i524>